

Pravni status dreves

Mag. Senka Šifkovič Vrbica
Pravno-informacijski center
nevladnih organizacij - PIC

Ali imajo drevesa pravni status?

Drevo v naših predpisih specifično ni opredeljeno.

- Mestno drevje ni gozd in zanje pravila Zakona o gozdovih ne veljajo.
- Drevo, drevesa, zelene površine **ohranjajo biotsko raznovrstnost** v mestu (Zakon o ohranjanju narave).
- Stvarnopravni zakonik ga ne obravnava – drevo stoji na polju naslednjih opredelitev:
  - **stvar**, ki je samostojen telesni predmet, ki ga človek lahko obvladuje;
  - nepremičnina, ki je prostorsko odmerjen del zemeljske površine, skupaj z vsemi **sestavinami** - sestavina je vse, kar se v skladu s splošnim prepričanjem šteje za del druge stvari.
- Drevesa so **del zelenih sistemov** v mestih (Zakon o urejanju prostora).

Pravila ravnanja z drevesi

Drevo je lahko razglašeno:

- za naravno vrednoto (Zakon o ohranjanju narave in Uredba o zvrsteh naravnih vrednot)
- ali za kulturni spomenik (Zakon o varstvu kulturne dediščine in Pravilnik o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah)

Za posek drevesa v gozdu je potrebno dovoljenje Zavoda za gozdove, za mestno drevo ne.

Upravljanje mestnih dreves je del upravljanja zelenih površin: **urejanje in čiščenje javnih površin** je obvezna občinska javna gospodarska služba (149. člen Zakona o varstvu okolja).

Predlogi sprememb predpisov

- Zakon o varstvu okolja: urejanje, vzdrževanje in čiščenje javnih površin + urejanje javnih zelenih površin.
- Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja – dopolni se s poglavjem Urejanje in vzdrževanje javnih zelenih površin, v katerem se opredelijo enotni pogoji in standardi za:
  - urejanje javnih zelenih površin,
  - ravnanje z drevesi v urbanem okolju,
  - zagotovitev strokovno kvalificiranega ravnanja z drevesi v urbanem okolju.

Odloki o urejanju podobe naselij in krajine?

Mestno drevje in zasebna lastnina

- Ustava zagotavlja pravico do zasebne lastnine. Zakon določa način uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija.
- Da mestno drevje doseže svojo optimalno ekološko funkcijo za mesto moramo skrbnost dobrega gospodarja na lastnini izpolnjevati kolektivno – vsa zemljišča morajo prispevati k zagotavljanju ekološke funkcije. Lastnik = skrbnik.
- Za to je potreben dogovor lokalne skupnosti – npr. prostorski načrt ali odlok, ki določa zelene sisteme in okvir za vzdrževanje stalnega fonda mestnega drevja ter v zvezi s tem določa pravila, ki jih lastniki zemljišč sprejemajo, občina pa lahko uveljavi.

Zaključek

Ne pozabimo – na sprehod gremo vedno najraje v bližino dreves, ne pa v tehnološke parke ali opuščene industrijske cone.

Kontakt:

senka.sifkovic.vrbica@pic

Z vprašanji se lahko obrnete tudi na Zeleno svetovalnico

Zagovorniki okolja - <http://zagovorniki-okolja.si/zelena-svetovalnica/>

